

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisorile nefranțate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se returnează.
Inserate
se primesc la Administrațiunea
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukas Nachf.,
Nux. Augenfeld & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelik.
In Budapesta la A. V. Golber-
ger, Ekstein Bernat, Iuliu Le-
opold (VII. Erzsebet-körut).
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tariful și învo-
ială. — RECLAME pe pagina
3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXX.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungarie:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare
târgului Inului Nr. 80. etajiu
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un esem-
pliar 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 119.

Brașov, Luni-Marti 29 Mai (11 Iunie).

1907.

Restitutio in integrum.

Zicea una din acele foi, pe cari gazetarii independenți le numesc colectiv foi ale trabanților, că ziua de Vineri, când fu violată imunitatea deputatului Vaida prin aceea că a fost scos cu forța din sala ședințelor, că acea zi a fost un *dies nefastus* pentru camera ungară. Cu aceeași îndreptățire putem zice pe baza raportului pe l'am primit înainte c'o jumătate de oră din Budapesta, că ziua de astăzi a fost o zi nefastă pentru președintele camerei.

Intr'adevăr a trebuit să surprindă și să indigneze tot deodată pe orice om nepreocupat purtarea de Vineri a președintelui camerei Iuliu Iusth în fața terorizării deputatului naționalist român și a împedecării lui de a-și exercita mandatul.

După declarațiile, ce le-au făcut mai mulți membrii ai clubului naționalist precum și deputatul Vaida, cu privire la antecedentele întâmplărilor de Vineri din cameră, e constatat că i-s'a dat de cu vreme de știre președintelui Iusth, că clubul naționalist a decis ca Vaida să-și ocupe earăși locul în sala ședințelor. Asemenea a fost incunoștiințat președintele camerei de-odată cu ministrul președinte, că deputatul Vaida va lua parte Joi la ședința camerei. Cu toate acestea Iusth nu numai că n'a luat nici o măsură, să fie scutită imunitatea numitului deputat, dar s'a purtat în genere într'un mod pârtnitor și revoltător în decursul ședinței în care s'au ivit scandalurile cunoscută. Mai întâi a întârziat deschiderea ședinței în mod cu totul neobicinuit, apoi a tolerat să se ridice în modul cel mai ofenzător câțiva deputați independenți și să pledeze pentru isgonirea deputatului român; în fine a tolerat să se calce regulamentul fiind împedecați deputații Polit și Vlad de a lua cuvântul. După aceea a suspendat ședința ca să le facă posibil eroilor scandalului de a-și juca cancanul lor sălbatic.

Mai este acuzat președintele Iusth,

că, după ce ceata agresorilor și-a terminat opera vandalică, a zis în cuvintele camerei cătră mai mulți dintre aceștia: „Bine ați făcut că l'ați dat afară”.

Cum se vede din raportul nostru de azi, președintele Iusth e cu drept acuzat de aceasta, deoarece când s'au citat cuvintele lui de cătră vorbitorul clubului, Iusth a tăcut nici nu s'a apărut nici n'a desmintit cu nici un cuvânt afirmarea.

Și acum venim la venimentul zilei de azi care a fost amintita vorbire, ce a ținut-o deputatul Maniu care în numele clubului a anunțat violarea imunității deputatului Vaida de cătră deputații din majoritate și încălcarea regulamentului camerei din partea președintelui Iusth.

Clubul naționalist a lua adevărat hotărârea ca Vaida să nu se prezinte în ședința de azi, dar clubul să ducă în discuțiune violarea imunității și încălcarea regulamentului camerei. Așa s'a și întâmplat și vorbitorul clubului a accentuat, că până când parlamentul nu va intra în lege și nu va repara pe deplin violarea adusă imunității deputatului Vaida, nu pte aduce hotărâri valide.

E aproape de mintea omului a un parlament înainte de toate tre să-și respecte bazele pe cari stă să răzîmă. Imunitatea deputaților libera exercitare a mandatului lor este prima condiție de existență unui corp legiuitor. Și tot ce se întâmplă în detrimentul libertății membrilor săi nimicește principiul de reprezentare, pe care se întemeiază.

Constatarea aceasta s'a făcut de întreaga presă independentă și nepreocupată de aici ca și de cea din Austria. Părerile foilor din străinătate cu privire la scandalul de Vineri încă nu ni sunt cunoscute, dar de sigur că vor accentua și aceste, că cea dintâi datorie a unui parlament este de a se respecta pe sine însuși și de a nu lăsa să devină un teatru pentru demonstrarea celor mai înjositoare patimi în contra propriilor săi mem-

brii, pe cari nu-i agreează cei din majoritate.

Deputații naționaliști sunt în drept de a pretinde față cu colegul lor, *restitutio in integrum*. Sunt în drept a cere camerei să decidă asupra cazurilor de violare ale imunității și a încălcării regulamentului.

Aceasta cerere a desfășurat-o azi în formă de propunere deputatul Maniu, dar a dat la majoritate de urechi surde și aceasta este caracteristica situațiunii. Le-a intrat în cap gălăgioșilor din șirurile acestei majorități, că ei pot să ignoreze legea și rânduiala ce există în toate parlamentele lumii, pentru a satisface unei poftă a lor de răsbunare pe care o confundă cu orgoliul național.

În fața acestei periculoase încăpăținări e greu de-a prevedea cum se vor mai desvolta lucrurile. Greutatea momentului se concentrează acum în deciziunea ce o va lua clubul naționalist pe când scriem acestea.

Un manifest al Starcevicianilor. Din incidentul jubileului încoronării, partidul Starcevic, a adresat națiunii croate un manifest, care este subscris de Dr. I. Frank și de Dr. Mile Starcevic. În acest manifest se zice între altele:

Națiunea croată n'a luat parte la actualul încoronării în 1867 și n'a putut imputernici nici acum pe nimeni, ca s'o reprezente la festivitățile jubileului încoronării. Protestăm hotărît contra încercării, sistemului contrar națiunii, care s'a creat deodată cu pactul dela 1868, de a trage Croația în cercul acestei festivități, sub semnul steagului maghiar ce este arborat astăzi asupra capetelor noastre, contra ari ce drept și lege. Dacă Ungaria serbează astăzi aniversarea de 40 de ani a încoronării monarhului, Croația, într'un câțiva zile pe oamenii ei, cari cugetă, simt și trăiesc independent, nu ia parte la aceasta „bare...”

»Incoronarea de acum 40 de ani s'a ținut în Budapesta, încoronarea de rege al țării după dreptul public croat poate să se întâmple numai pe teritoriul croat. Croația — deși în jurământul și în diploma de încoronare i s'a asigurat constituția, independența legală, libertatea și independența teritorială *inclusive Bosnia și Herzegovina*, tocmai ca și Ungariei, și-a

perdut independența ei de stat, este teritorial imbecilă, economică ruinită și dată pe mâna imperialismului în Ungaria».

»Națiunea croată nu recunoaște pactul cu Ungaria ca pact legal, nu recunoaște competența dietei ungare, de-a crea legi asupra Croației. Nici odată partidul Starcevic nu va primi mandate pentru dieta ungară, și el ține că toate concesionile, ce-ar veni din partea aceasta, sunt fără preț. Alianța rezoluționistilor cu Maghiarii era menită să ajute Ungurilor a câștiga o armată tare, o politică financiară și economică tare contra Vienei. Astăzi vedem, că toate acestea se folosesc în contra Croației. Partidul Starcevic va duce în împlinire marea operă a organizației unitare a poporului croat. Și în locul imperiului ungar va dobândi victorios pentru națiunea croată, libertatea ei de stat, independența și integritatea ei teritorială...»

Afacerea celor 550.000 cor. cheltuite de fostul prim-ministru Tisza în contelegeră cu fostul ministru Hieronymi, fără imputernicirea parlamentului, s'a rezolvat într'un mod puțin multămitor pentru patrioții soviniști, setoși de senzații și scandaluri. Din fasiunile foștilor miniștri Tisza și Hieronymi, în fața comisiunii financiare dietale, n'a rezultat alta, decât că acești doi miniștri au făcut același lucru ce au făcut și guvernele anterioare, fără să fi fost trași la răspundere, și ceea-ce a făcut chiar și actualul ministru-președinte Wekerle. Neavând în cătrău comisia de control a compturilor bugetului a trebuit să se mulțamească de a prezenta numai următoarele propuneri: 1) să se desaprobe faptul, că fostul ministru de comerț Hieronymi a plătit ministrului președinte Tisza, fără să aiba imputernicirea parlamentului, suma de 200,000 cor. și 2) să se desaprobe faptul că fostul ministru-președinte a adaugat aceasta sumă la fondurile de dispoziție și n'a dat samă despre întrebuințarea lor. Aceste propuneri s'au primit cu 7 voturi contra 4.

Festivitățile jubileului de încoronare.

Cel mai important punct al programului festivităților din incidentul jubileului de 40 de ani a încoronării, a fost liturghia festivă ce s'a servit în biserica lui Mathia în Buda în prezența monarhului, a moștenitorului tronului și a tuturor demnitarilor și a notabilităților Ungariei, între cari și metropolii și episcopii ambelor biserici române.

Serviciul divin s'a început la 10 oare.

FCILETONUL »GAZ. TRANS.«

Roza uitată.

Povestire istorică de Silvestru Frey.

— Ur mare. —

3.

Zilele următoare aduseră cu sine o schimbare, care nu era tocmai pe placul țarinei.

La vizita ultimă, ce o făcu țarul în Zarskoje-Selo, se uită lung și scrutător în fața soției sale și zise deodată: »Trăiești prea retrasă! Și deoarece, durere, eu nu pot fi tot în jurul tău, este datorința mea să îngrijesc de tine ca să ai distracție. Se poate că aceasta viață liniștită să corespundă ideilor tale. Dar nu trăim în Germania, unde se cultivă vederi ca acestea. Afară de aceasta ești stăpânitoarea unui puternic stat și trebuie ca aceasta pozițiune înaltă a ta să o reprezenți în toată privința.

Strictețe și un fin sarcasm se exprima în cuvintele sale.

Curând după aceste se aranjă vânătoare și tot felul de alte petreceri.

Era învederat că împăratul intenționa anume, ca soția lui să fie așa zicând complexită de aceste petreceri.

Abia mai avea timp să mai fie singură, sau cu persoane confidente ei, pentru ași putea schimba părerile. Nici chiar cu generalul de Klinger multă vreme nu mai putu avea conversațiuni intime.

În treacă li șopti ea odată. »D-ta îmi datorești încă sfârșitul istoriei«.

»Știu Majestate, la prima ocaziune, care veți binevoi a mi-o da, îmi voi permite să vi-l povestesc.

Ocaziunea însă nu s'a mai dat. Cu atât mai sgomotoasă deveni viața în Zarskoje-Selo. Se părea că petrecerile carnavalului s'au strămutat din iarnă în vară.

Câteva zile mai târziu generalul fu invitat la masă.

»Ah zise împărăteasa veselă, când găsi câteva momente libere să povestească cu omul venerat de ea.

»Astăzi îți vei ține așa dară promisiunea?»

»Ași ține-o foarte bucuros, dacă n'aș avea să fac Majestății Voastre o împărțășire cu mult mai însemnată.

»Și asta ar fi?»

»Principele Odascoff sosește mâine aici.

»Împărăteasă întâmpină această veste c'o ară exclamare de mirare.

»De înțelege că va fi însoțit și de nepoata. Țarul a invitat pe ambii pe câțiva aici ca oaspeți. Ași ruga însă pe Majestatea Voastră să nu vă descurajați așa.

»Tot cazul se poate numi o învingere intrarilor noștri, că au putut să reușească ca Eudoxiei Rasumin să i-se acoarde astfel de distincțiune. Pentru aceea s'au înaintat nici un pas mai departe știnta planurilor lor. Țarul vede în Odaș pe reprezentantul unui partid, a cărui țintă e aceeași ca și a țarului.

»Neta acestuia are și numai în urma poziției înalte, ce o ocupa întreprindătorii săi, o îndreptățire de a întâmpina la 10 oare cari preferințe. Ori și ce alte înțehi, ași putea să jur că nu are Țarul, că, fond iubește pe Majestatea Voastră și mai mult decât să se poată gândi la tă femeie. În tot cazul însă...»

»Există totuși o posibilitate! i întrerupse împărăteasa cu amărăciune.

»În caz ași ruga pe Majestatea Voastră să pe pază. Eudoxia Razumin

va pune toate în mișcare pentru ași ajunge scopul. Și așa se poate că de aci să se nască o luptă, care deși sub spoiala curtuaziei sociale se va purta cu patimă și ar putea să aibă grele urmări pentru toți participanții.

Vocea împărătesei tremură pe când exprimă cuvintele »Să se nască o luptă? Nu amicul meu, până acolo nu va ajunge! O fică a Hohenzollern-ilor ține a fi sub demnitatea ei să se aperse de intrigele țesute contra ei! Dacă îmi vor răpi inima soțului meu, voi plânge după ea, căci Dumnezeu mi-e martor cât de mult îl iubesc! Însă cu toate aceste mizerii nu voi uita că am un tată, care împărțește durerea ficei sale, frați cari țin la mine și o patrie!»

A doua zi sosi Eudoxia Razumin la Zarskoje-Selo.

Era într'adevăr frumoasă, avea acel farmec demonic, care răpește. Ochii ei negrii aruncau scânteii, răsul ei era seducător. Întreaga ființă a ei arăta un răsăfat, care electriză pe ori ce om.

Țanta ei și-o urmărea Eudoxia Rasumin tot cu atâta înțelepciune cât și cu răbdare. Dacă ar fi încercat să atragă pe împărat prin cochetărie, atunci sigur că ar fi fost osteneala ei zadarnică. Ea începu

A celebrat arhiepiscopul Samassa, asistat și de trei episcopi.

Tot la ora 10 a sosit curtea. Arhiepiscopul Samassa cu întregul cler au întâmpinat pe Majestatea Sa la poarta bisericii. Monarhul, care era îmbrăcat în uniformă unui general de cavalerie, și-a luat de pe cap calpaul și a salutat pe arhiepiscop. Conductul merge apoi spre sacuaru. Înainte mergea preoțimea cu luminări aprinse în mână, apoi veneau doi episcopi și după ei cardinalul-arhiepiscop Samassa. După acesta episcopul titular, care purta crucea apostolică înaintea regelui care urma cu pași fermi și cu capul ceva plecat. La stânga regelui, c'un jumătate pas mai îndărăt, mergea moștenitorul tronului Francisc Ferdinand, îmbrăcat și el în uniformă unui general de cavalerie. După el urma arhiducele Iosif cu soția sa și cu dama ei de onoare. Venea apoi arhiduceasa Clotilda cu două fete ale ei.

După-ce monarhul a ajuns la scaunul, ce era pregătit pentru el, a răsunit orga și s'a început serviciul divin.

Centrul întregii ceremonii l'a format vorbirea arhiepiscopului Samassa. »...Mulțumim atotputernicului, zise arhiepiscopul, pentru darurile cu cari a înzestrat pe regele nostru și pentru binefacerile de cari ne-am făcut părtași printrânsul. Astăzi este a 40-a aniversare, de când națiunea ungară a salutat pe Majestatea Voastră ca pe regele ei încoronat cu viață înșfășită și speranță. Arhiepiscopul Samassa zise apoi, că monarhul în timpul activității sale de patruzeci de ani a dat cel mai înalt exemplu urmând învățăturile bisericii, și-a încheiat vorbirea sa cu cuvintele: »Trăiască regele nostru în credința și iubirea poporului său timp cât mai îndelungat și să trăiască apoi în împărăția cerească a lui Dumnezeu în vecii vecilor.«

A urmat apoi Tedeum-ul, după care monarhul s'a ridicat de pe locul său și a eșit cu același ceremonial ca la intrare din biserică.

Arhiducele Francisc Ferdinand a sosit Sâmbătă dimineața la 6 oare în Budapesta. Nu i-s'a făcut primire oficială, ci a mers de dreptul la Palat. De aici la 10 oare a însoțit pe Majestatea Sa la biserică. După serviciul divin s'a întors la palat, a dejunat și la 3 oare după amiază a plecat iarăși la Viena.

Plecarea aceasta grabnică a făcut senzație, așa că foile semioficioase își dau silința a documenta că grabnica reîntoarcere la Viena a moștenitorului tronului n'a avut alt motiv, decât că Arhiducele după ce a luat parte la Tedeumul festiv n'a mai avut de ce să mai zăbovească, căci aceasta a fost singura festivitate pusă în program.

Se anunță, că Majestatea Sa când a eșit din biserică a mulțumit arhiepiscopului Samassa cu cuvintele: »Missa și vorbirea au fost foarte frumoase«. Ear cardinalul a răspuns: »Sunt fericit că Majestatea Voastră sunteți mulțumită.«

Arhiducele Iosif a mulțumit asemenea cardinalului, moștenitorul tronului însă, care a fost asemenea de față, n'a adresat cardinalului nici un cuvânt din parte-i.

După biserică Majestatea Sa a primit deputațiile, între cari prezidiul camerei și al camerei magnaților, apoi deputațiunea capitalei Budapesta.

Asupra decursului serbărilor jubileului scrie »Pester Lloyd«: Serbarea de azi,

astfel a fi în îmbrăcăminte cât se poate mai simplă și în purtare cât se poate de rezervată. Cu atât însă mai mult căuta să fie tot după țară, să-l urmărească ca o umbră a lui, sau când era de lipsă, să-i iasă de-odată înainte. Ochiul ager al țarinei vedea astea toate.

Se aflau cu toții în apartamentele, cari conduceau pe terasă. Toți oaspeții castelului se intruniau aici nejezați. Fiecare își petrecea după dorință, fără a ține cont unul de altul. Așa era porunca țarului, care voia ca oaspeții lui să se simtă ca acasă.

Impărăteasa observase în timpul din urmă, că felul cum decurgeau petrecerile avea un timbru cu totul anumit. Mai înainte din considerare față cu ea, care abia începuse să facă oare-cari progrese în ruște, se vorbea la aceste conveniri tot nemțește. Aceasta a încetat însă de când Eudoxia Rasumin a venit la Zarskoie-Selo.

»D-ta cântă?« întrebă împăratul Nicolae, pe când Eudoxia Rasumin se așeză într-o seară la pian și începu să fredoneze cântând după o melodie.

»Da cânt puțin«, răspuse ea și cu permisiunea Maiestății Voastre...

»Fără indoioală.«

care s'a mărginit așa zicând numai la strictul necesar, n'a corespuns de tot așteptărilor puse în ea. Forma a fost păzită în toată privința, dar momentul însuflețitor a lipsit. Pentru aranjarea marilor festivități e de lipsă și o împintenare. Masele trebuiesc deslușite asupra însemnătății momentului istoric, astăzi însă s'a făcut destul numai etichetei.

»Magyar Ország« vorbind de serbare zice: »Astăzi națiunea maghiară simte dureros că e slabă, dar și regele trebuie să simtă ea e slab și aceasta tocmai fiindcă națiunea e slabă. Este o fatalitate pentru rege și națiune, că în continuu nu se înțeleg și în continuu se slăbesc unul prin altul, deși ar fi chemați să-și dea reciproc putere. Să putem oare spera, că aceste divergențe dușmane vor lua un sfârșit și vor face loc unei adevărate și sincere concordanțe, care să deschidă o nouă epocă pentru națiunea și regele maghiar? Credem că un asemenea timp trebuie să sosească, avem încredere în constituția noastră...«

Scrisoare din București.

Alegerile pentru colegiul I. de cameră. *Pressa și scandalul din camera ungară. Starea sămănăturilor.*

București, 27 Maiu v.

Eri s'au făcut în toată țară alegerile pentru colegiul I. de cameră, în care votează între alții și marii proprietari. Resultatul este următorul: 61 liberali, 9 conservatori și 5 balotage în județele Dâmbovița, Ialomița, Vlașca, Gorj și Romanți. Între liberalii aleși sunt: primul ministru Sturdza la Craiova, ministrii E. Costinescu la P. Neamțu, Ionel Brătianu la Botoșani, Toma Stelian la Iași, G. Morțun la Suceava, I. Mala și Vintilă Brătianu la Argeș, Iunio Lecca la Bacău, Nae Enășescu la Botoșani, C. Cociaș și C. Aliesiu la Brăila, C. Iarca și C. Rusavețeanu la Buzeu, M. G. Orleanu și D. V. Cerchez la Covurlui, Dim. Atanasiu la Dâmbovița, Iulian Vrăbesciu, P. Chițu și N. T. Popp la Dolj, Gh. Pilat la Dorohoiu, Em. Porumbaru și I. Gheorghiu la Fălciu, T. Frumușanu la Gorj, I. Poenariu, Borlea la Ialomița, St. C. Șendrea și C. B. Penescu la Iași, Dim. M. Burileanu, I. Boceanu și I. Igișoreanu la Mehedinți, C. I. Brătianu și C. Alimănișteanu la Muscel, Al. Hiescu, Dr. A. Stăncescu la Olt, C. I. Stoicescu, G. Negulescu și T. Teodorini la Prahova, N. D. Chirculescu, I. Langa și St. Graur la Putna, I. Capri la Roman, Al. Djuvara și A. Antonescu la R.-Sărat, Al. Constantinescu la Romanți, G. Em. Morțun și Dr. N. Elian la Suceava, Al. P. Anastasiu la Tecuciu, Victor Antonescu, Al. I. Culoglu și C. G. Petraru la Teleorman, Gh. H. Dimopol, Lascar Borș și Em. I. Pallade la Tutova, M. Tăutu (lib. independent) la Vaslui, St. Filipescu și Gr. Oteteșeanu la Vâlcea, P. Cristopol la Vlașca.

Dintre conservatori au fost aleși P. P. Carp la Vaslui, Take Ionescu la Roman și A. Marghiloman la Buzău, apoi Virgil Arion la Piatra Neamț, Canăndu la Iași față de fostul ministru de justiție liberal Ștefan Șendrea, Nestor Cincu la Tecuci, D. Vărescu la Botoșani, Ghica și Botez la Bacău. La București a eșit lista liberală compusă din M. Ferekide și Missir fosti miniștri. C. F. Robescu, fost primar al capitalei, Em. Culoglu, fost prefect al poliției, și Dr. Stoicescu, profesor universitar. Dintre candidații opoziției au obținut mai multe voturi A. Marghiloman, I. Brătianu, I. Th. Florescu și Barbu Delavrancea.

Ea începu să cânte o melodie, care ca și textul avea un timbru curat slav. Cea dintâi suna când melancolic când fanatic-sălbatic. Cuvintele se acomodau melodiei. Mai întâi erau sinistre desparate deoarece poporul slav se afla încă tot în aceeași stare care nu corăspunde puterii adevărate a lui. Și că astea toate vin de la influința străină. Numai după-ce se va scutura de această influință și după-ce o va călca în picioare și o va alunga peste graniță, va fi mare sfânta Rusie. Numai să nu se mai amâne de a se face începutul cu sabia în mână și cu steagul desfășurat.

Impărătesei i-se părea, că fie-care din aceste cuvinte erau îndreptate contra ei. Privirea ei se aținti asupra țarului, care sta lângă pian.

În ochii lui ardea un foc ascuns. Părea răpit de un entuziasm, care îl cuprinsese o putere elementară.

Impărăteasa, care simțea cum îi bate inima, murmură încet:

»Catastrofa se începe, în curând trebuie să se decidă, ori voi eși învingătoare ori fericirea mea va fi nimicită.«

(Va urma.)

Alegerile au decurs în toată țara în cea mai mare liniște. Alegerile în balotajii vor fi Duminică viitoare. Măne, Luni, se vor face alegerile pentru colegiul II. din cameră. *În capitală opoziția și-a retras lista candidaților.* Parlamentul este convocat pe ziua de 7 Iunie în sesiune extraordinară, care va dura până la sfârșitul lui.

Din Botoșani se anunță, că d-l Vladimir Șardin și-a retras candidatura la colegiul II. pentru a da concursul său d-lui N. Iorga.

— Procederea scandalosă și sălbatică a deputaților maghiari față de colegul lor Al. Vaida, a produs o mare indignare în toate cercurile societății de aici, dar mai cu seamă în cercurile tinerimei universitare. Toate ziarele, între cari și cele germane de aici, au publicat lungi dări de seamă asupra scandalului din camera ungară vestind în termeni energici cavalerismul asiatic al acelora, cari nu s'au dat înapoi de a insulta chiar și femeile române. Este vorba ca să se țină în capitală un mare meeting de protestare. Deputatului Dr. Vaida i-s'au trimis numeroase te-grame de felicitare.

— Căpitanul de stat major Alexandru D. Sturdza, fiul primului ministru, absolvent al academiei militare din Potsdam (Prusia) a fost numit atașat militar pe lângă legațiunea română din Paris, în locul căpitanului G. Miculescu, care și-a dat dimisiunea din armată.

— În urma ploilor generale, cari au căzut zilele trecute starea sămănăturilor s'au îndreptat cu totul, iar cele rele vor deveni mai puțin mediocre. O șansă mare au sămănăturile de grâu, cari vor beneficia de o vegetație rapidă, deși se vor coace ceva mai târziu. Temerea lipsei de nutreț, de care eram amenințați, acum a dispărut cu desăvârșire.

Scandalul din ședința de Vineri a dietei ungare.

Approape întreaga presă străină din Ungaria și Austria, ocupându-se cu scena scandalosă din ședința de Vineri a dietei ungare, condamnă în termeni aspri atitudinea de jositoare a deputaților koșutiști. Presa coaliționistă de sine înțeles caută prin fel de fel de apucături să spele pe adepții săi, punând vina celor petrecute în spinarea dep. Vaida și a celorlalți deputați naționaliști.

Continuăm astăzi cu înregistrarea vocilor de presă.

Presă maghiară și scandalul din camera ungară.

„Az Ujság“ dela 8 Iunie scrie despre scandalul din cameră:

»Are dreptul, cel ce posedă un mandat, să apară la ședințele Camerei? Nu numai că are dreptul, dar dacă nu vrea să apară, trebuie să-și ceară permisiune. Au dreptul domnii deputați de-a hotărî în casină, cu cine au să stea împreună în parlament, ori nu? N'au drept. Are drept președintele de-a recunoaște patima ca un factor mai important, decât dreptul de imunitate și datoria deputatului? N'are. Denique, orice figură ar fi acest Vaida, deputații, cari și-au vărsat necazul asupra-i astăzi, au vătămât adânc suveranitatea legislațiunii...«

Zice apoi că e greu de-a da o părere atenuantă din punct de vedere al dreptului asupra acestui caz, dar și mai greu este de-a construi, din punctul de vedere al patimei, gradul de maturitate politică al părinților patriei independenți. Dar și despre domniul cu maturitate politică e greu a hotărî, dacă au fost trei la mîntea sau lași.

Arată că dela Wekerle până la Smialovsky cei trezvii au șovăit și au lăsat pe deputații independenți să facă ce voiau, cu toate că nu trebuia să-l apere pe Vaida, ci prestigiul național maghiar în contra acuzării, că noi dăm afară cu pumnul pe naționalități de-acolo, unde i-a trimes poporul după drept.

Organul socialist „Népszava“ dela 8 Iunie scrie sub titlul „Reiksrat“-ul maghiar“ între altele:

»Cel-ce a urmărit cu atențiune debaterile de astăzi ale Camerei, a câștigat impresia, că cea mai bună calificățiune a unui deputat maghiar, este pe lângă un cap sec, temerarietatea unui bandit și puterea corporală a unui acrobat de circ...«

»Dacă s'ar fi petrecut aceste scene în Reichsrat-ul austriac de pie memorie, pe care ortografia patrioților maghiari: »rajkszrát«, îl caracterizează, cu bătăria lui neplăcută, atât de potrivit, cum ar fi izbucnit iarăși ambiția mândră din pieptul patrioților! Ce fel de hohot de bucurie diavolească, ce fel de dispreț ar fi străbătut

coloanele foilor maghiare burgheze! Chiar și fața literilor ar fi rânjit, și literile ar fi știut să privească cu dispreț la acei oameni neculți, cari intratăta au știut să defaima deodată cu ființa lor de deputați și parlamentului țării lor. Așa ceva numai în parlamentul austriac e cu putință — scriau pe atunci.

»Noi și atunci am afirmat: »așa ceva numai în parlament de clasă e posibil. Și astăzi tot aceeași o susținem.

»Cumcă dieta maghiară, acest parlament de analfabeți, a decăzut la nivelul unei cărciume și cumcă gentlemenilor, cari ici-colea se mai abat și în dietă, li-a fost destul o gădilitură, ca să isbucnească din ei mahalagismul, spre acest scop se recere necultura și bătăria a celor demagogi, cari șed în parlamentul de clasă.

»Ca să arunce afară din dieta maghiară pe un deputat, pentru-că vederile lui se opun părerilor cliiei maghiare dominante, se recere intoleranța fanaticilor stupizi, precum și răsfățul, provocat prin spiritul de clasă al acelei clii parlamentare, pe care o îmbată mai mult decât rachiul, conștiința puterii sale...«

Presă vieneză și scandalul din Camera ungară.

Toată presa vieneză se ocupă de purtarea scandalosă a deputaților unguri față cu deputatul român Vaida Voevod. Ziarele conțin lungi articole de fond descriind pe larg scandalul.

Ziarul vienez „Die Zeit“ se ocupă în numărul de Sâmbătă la loc de frunte cu scandalul din ședința de Vineri a dietei. Iată ce zice între altele numitul ziar:

»Purtarea absolut de jositoare a deputaților koșutiști nu se poate îndezuna stigmatiza...«

Ocupându-se cu antecedentele acestui scandal numita foaie continuă astfel: »Precum la timpul său dep. Vaida s'a făcut vinovat, astfel s'au făcut acum vinovați deputații, cari l'au dat pe Vaida din dietă afară. Căci Vaida nu are numai dreptul, ci și datorința de-a veni în parlament, datorința față de alegătorii săi, cari i-au votat încredere. Un astfel de vot, care formează baza fiecărui mandat, trebuia să fie respectat. Asupra dreptului de-a avea loc și vot în parlament, nu poate judeca nici când forța brutală. O astfel de tactică produce numai martiri...«

»Die Zeit« crede că astfel de scene nu se vor mai repeta, căci — zice »Zeit« — se va ajunge și în Budapesta la convingerea, că chestiuni naționale nu se pot rezolva nici prin injurătură nici prin forța brachială.

Ziarul „Deutsche Zeitung“ se ocupă pe larg cu scandalul de Vineri și după-ce stigmatizează după merit atitudinea scandalosă a deputaților koșutiști ajunge la următoarea concluziune:

»Majoritatea maghiară a dietei ungare a anulat de facto cu forța, printr'un act de ne mai ausită brutalitate un mandat de deputat. Această violare obraznică a constituției s'a întâmplat sub ochii regelui apostolic, care se află de eri seara în palatul său din Buda, pentru a serba jubileul de 40 ani a încoronării sale. Regele a jurat pe constituție: poate dânsul să privească liniștit cum să batjocorește în prezența sa această constituție?... Noi credem, că nu! Dieta ungară și-a perdut din acest moment dreptul de-a se numi un corp legiuitor, majoritatea dietei stă osândită moralicește în ochii fiecărui om cinstit, în ochii fiecărui politician-jurist au încetat prerogativele de drept public ale acestei diete, de când a anulat printr'un act de brutalitate mandatul unui deputat. Starea de ex-lex s'a declarat din nou...«

»Arbeiter-Zeitung«, organul socialiștilor publică un articol de fond intitulat »Ședință solemnă«, în care critică cu asprime parlamentul ungar. Articolul sfârșește spunând că din toate punctele de vedere Wekerle este de condamnat pentru acest scandal.

»Volksblatt« are un articol intitulat »Politică de Huni«, în care acuză pe Wekerle și pe guvern pentru scandalul de eri.

»Vaterland«, care când cu primul scandal se pronunțase contra lui Vaida, fi ia de data asta apărarea cu multă căldură. Ziarul spune că nici nu e de mirare, că asemenea lucruri se petrec în Camera ungară, din care fac parte tot soiul de indivizi pătați.

De asemenea au lungi articole ziarele »Allgemeine Zeitung«, »Extrablatt«, blamând parlamentul unguresc.

»Neue Freie Presse« descriind scandalul, se silește să rămăie obiectivă. Cu toate acestea nu poate evita epitele de sălbătăcie și scandal nerușinat.

Cronica din afară.

Situația politică din Bulgaria. Ziarului »Politische Correspondenz« i se scrie în Sofia următoarele: Numirea vice-președintelui Sobraniei, Halacew, în postul vacant de ministru al lucrărilor publice prezintă însemnătate politică prin faptul că prin această numire se împlinește o dorință urgentă a stambuloviștilor. Prin această numire cabinetul Gudev a înlăturat pentru moment agitația partidului stambulovist în contra sa. Înlocuirea ministrului de război Savov, are motive de ordin personal. Generalul Savov se bucură de multă încredere din partea prințului Ferdinand și în cercurile bine informate se afirmă că el va fi numit aghiotant al prințului. Retragerea lui Savov, care este în leobște cunoscut ca om capabil și bun organizator, este adânc regretată în cercurile militare, cari susțin că lui i se datorește organizarea și excelența situației, în care se află astăzi armata bulgară.

Duma și drepturile Evreilor. Comisiunea Dumei a decis ridicarea tuturor lezilor speciale pentru evreii din Rusia. Duma hotărât să acorde evreilor drepturi egale cu ale tuturor celorlalte populațiuni.

Situația în China. Agenția »Reuter« află din Peking, că știrile din isvor chinezesc și străin, nu confirmă svonurile despre situațiunea gravă din sudul țării. Disordinele au fost pricinuite numai din cauza nizeriei și n'au luat o întindere prea mare.

Centenarul lui Garibaldi. Camera taliană a adoptat prin aclamațiuni și în mijlocul aplauzelor călduroase proiectul de lege, prin care guvernul este autorizat ca în prilejul centenarului lui Garibaldi, să heltuiască un milion de lire pentru veteranii garibaldiieni săraci.

Franța și conferența păcii dela Haga. În ședința de Vineri a camerei franceze, ministrul afacerilor străine, Pichon, a răspuns interpelării deputatului Pressensé în chestiunea instrucțiunilor, ce se vor da reprezentanților Franței la conferința dela Haga. Ministrul a zis că puterile semnatare de protocoalele dela conferința dela Haga nu vor putea să evite arbitrajul. Ministrul rede, că se va putea înființa un fel de justiție de pace internațională, care va face nari servicii înlocuind din ce în ce mai mult mediațiunea forței. Întru cât privește chestiunea armamentului și limitării lui va trebui să se găsească o formulă, care să poată să intrunească aprobarea unanimă a puterilor.

STIRILE ZILEI.

— 28 Maiu v.

Delegațiunile școlare. Sâmbăta trecută s'au intrunit membrii delegațiunilor școlarelor centrale române din Brașov pentru a alege un nou președinte și trei membri în Eforia școlară. Ședința a fost condusă de vicepreședintele delegațiunilor d-l Virgil Onițiu. Adunarea a dat mai întâiu expresiune atât prin sculare cât și prin protocol doliului adânc din cauza trecerii la cele eterne a fostului președinte al delegațiunilor, neuitatul avocat Simion Damian. După aceasta s'a trecut la actul alegerii. Cu unanimitate de voturi a fost ales președinte al delegațiunii școlare d-l prof. Andreiu Bârseanu, iar în Eforia școlară în locul membrilor dimisionați, aparținători parochiei din oraș, au fost aleși d-nii Dr. N. Vecerdea, Iosif Pușcariu și I. Țipu. Cu aceasta ocaziune mai amintim că în urma unor dimisionări din comitetul parochial al bisericii Sf. Adormiri din cetate au intrat în delegațiuni ca membrii ordinari noi d-nii Dr. Vecerdea, N. Bârbecean, I. Pușcariu, D. Steriu, Dr. C. Sotir și membrul suplent Ilie Savu pe timpul boalei părintelui protopop B. Baiulescu.

Astăzi se întrunesc din nou delegațiunile în ședință ordinară. La ordinea zilei este între altele și definitivarea unor profesori provizorii dela școalele medii din Brașov.

Concertul Reuniunii române de cântări din Brașov va avea loc, după cum am anunțat deja, *Vineri 1 (14) Iunie 1907*, în sala Redutei cu următorul program:

I. Patru cântece pentru cor mixt à capella: a) G. D. Kiriak: »Jalea orfanului«, »Străină pe lume«; b) »Stăncuța« și »Nevasta care iubeste«.

II. Patru cântece pentru cor mixt à capella: a) D. Popovici: »Cireșele«; b) G. Dima: »Cucule cu peană sură«, »Plugurile« și »Nu-i dreptate«.

III. F. Mendelssohn-Bartholdy: »Prima noapte vrăjită« (Die erste Walpurgisnacht) baladă pentru soli, cor și orchestră.

Concertul se dă cu concursul orche-

strei orașenești, augmentată cu mai mulți membri ai »Societății filarmonice«. Inceputul la oarele 8 seara.

Membrii onorari, ajutători și activi li se aduce la cunoștință, că li se vor libera biletele, ce le compet în înțelesul statutului, din partea secretarului reuniunii *Joi* în 13 Iunie n. *dela oarele 11—1 a. m.* în sala profesorală a gimnasiului român. În aceeași zi după amiază biletele se depun spre vânzare în librăria Hiemesch. Membrii sunt rugați a-și lua la timp în primire biletele pentru evitarea eventualelor încurcături.

Academia Română va ținea Vineri, 1 Iunie la oarele 2 d. a., o ședință publică, în care d-l profesor Dr. Babeș va ceti o comunicare intitulată: »Originea și prevenirea febrei tifoide, paratifosului și a unor epizootii«.

Concentrarea rezerviștilor. Ministrul de război a dat ordinațiune. că de aci înainte rezerviștii chemați la concentrare nu mai sunt datori să meargă la trupa de care se țin, ci își pot face deprinderile de arme și la regimentul din orașul cel mai apropiat. Prin această dispoziție se cruță bani și timp.

Un ziar cotidian românesc. Ziarul »Românul«, care apare în Cleveland (Ohio), va deveni în curând ziar cotidian, fiind edat de o societate pe acții.

Învățământul gimnasticii în România. Ministrul român al instrucțiunii publice a trimis tuturor directorilor de școli publice, de toate categoriile, o importantă circulară privitoare la desvoltarea învățământului și practicei gimnastice. Circulara stăruiește asupra însemnătății învățământului gimnasticii, sub ori ce formă: gimnastică, jocuri, inotat, canetagiu, tragerea la semn, etc. Ministrul roagă să se ia inițiativa pentru înființări de societăți de gimnastică, de jocuri, sau de trageri la semn, în toată țara.

Un regiment mobilizat în trei oare. Pe câmpul dela Neuhammer în Germania s'a făcut încercarea mobilizării unui regiment pe picior de război. A fost vorba de a se stabili în cât timp un regiment poate fi îmbrăcat, echipat și adunat la un loc cu toți rezerviștii pe cheul de imbarcare al unei gări. Pentru mai mare exactitate rezerviștii au fost de astădată înlocuiți cu soldați împrumutați dela alte corpuri. 3400 oameni au fost dirigați din toate părțile prin trenuri speciale pe câmpul dela Neuhammer și trei oare după aceea regimentul era mobilizat și gata de plecare.

Aviz. În ziua de 15 Iunie n. se vor ținea exerciții de tir cu soldații batalionului regimentului de honvezi din loc. În ziua mai sus amintită e interzis a călca teritoriul din Poiana.

Măr încercat de mere și înflorit a doua oară. Din Noerichiu se scrie »Foi Poporului« următoarele: Astăzi în Dumineca Samarincei (20 Maiu st. v.) privind înaintea ferestrei la un măr de iarnă, ce e plin de mere, am observat vr'o câteva mlădițe din anul acesta, cari aveau în vârful lor câte 2 și 3 flori. Nimenea nu-și poate da seama, ce va însemna această raritate. Am mai observat și eu flori la pomi, înfloriri la doua oară către sfârșitul verei, dar în luna lui Maiu mlădițe înflorite și din anul acesta, nu îmi aduc aminte să fi cetit undeva. Eu mă gândesc, că poate să vestească un an mănăs.

O însoțire sătească Raiffeisen s'a întemeiat de curând în comuna Agârbicui (lângă Copșa-mică com. Târnavă) la stăruința învățătorului Elie Câmpăan de acolo și cu concursul secretarului »Reuniunii române agricole sibiene«, d-l Vict. Tordășianu. La însoțire sunt înscrși deocamdată 30 frunțași. Statutele au fost aprobate de tribunalul reg. din Elisabetopol și firma s'a înregistrat. Însoțirea își va începe în curând lucrarea binefăcătoare, menită a ridica nivelul moral și material al societăților.

Dela Paris la Peking cu automobilul. »Times« anunță din Peking, că societatea engleză, care a voit să întreprindă în 10 Iunie st. n. o călătorie cu automobilul dela Peking la Paris, primise mai întâiu încuviințarea guvernului chinez, dar că acum acest guvern nu mai vrea să ia asupra-și garanța pentru scutul celor ce vor lua parte la excursiune.

Scumpirea pâinei în Istria. Brutarii din Istria au urmat exemplului colegilor lor din Triest și au urcat prețurile pâinei cu 20—33 procente. În câteva comune din Istria s'a luat o hotărâre de-a combate această urcare de prețuri prin înființarea de brutării comunale.

Cărți ilustrate cu vederi din Brașov a edat librăria H. Zeidner. Cărțile sunt colorate și executate în mod artistic. O serie de astfel de cărți, cari sunt expuse în toate cafenelele, hotelurile, traficele și librăriile, costă numai 70 fileri.

NECROLOG. În Tohanul vechiu a încetat din viață Sâmbătă în 8 Iunie George Oprea, învățător dipl. și magistrul postal, după un morb greu și îndelungat, fiind împărțășit cu sf. sacrameente ale muribunzilor, în al 36-lea an al vieții și al 11-lea al fericitei sale căsătorii. Rămășițele pământești ale neuitatului decedat se vor ridica Luni, în 10 Iunie st. n. la oarele 2 p. m. din casele proprii și se vor depune spre vecinică odihnă în cimitiriul bisericăi din loc. Pe răposatul în Domnul îl deplâng Petru Oprea preot, ca tată. Rafira Oprea născ. Vodă ca soție. George și Tiberiu ca fi și numeroși consăngeni.

Bibliografie.

Protocolul congresului național-bisericesc ordinar al metropoliei Românilor greco-orientali din Ungaria și Transilvania, Intrunit în Sibiu în 1/14 Octomvrie 1906 Sibiu. Edițiunea Metropoliei 1907. Prețul 2 coroane.

Progresele economice ale României îndeplinite sub domnia M. S. Regelui Carol întâiu 1866—1906. Tablouri figurative și notițe explicative de Dr. I. L. Colescu șeful serviciului statistice generale. București inst. de arte grafice Carol Göbel S-sor Ion St. Rasidescu strada Doamnei 16, 1907. Prețul 5 lei.

Progresele economice ale României în 40 de ane de domnie ai regelui Carol despre care tractează cartea de mai sus, sunt reprezentate în mod grafic cu ajutorul statisticilor vechi și noi, autorul a reconstituit pentru fle-ce început al celor patru decenii de la 1866 ca și pentru ultimul an al perioadei din urmă situațiunea, în care se aflau lucrurile. Această situațiune a esprimat'o întâi numericște, iar apoi a închipuit'o în grafice, prin diferite semne sau figuri lesne de înțeles.

ULTIME STIRI.

Koșutiștii refuză orice satisfacție și garanție.

(Raport telefonic al »Gaz. Trans.«)

Budapesta, 10 Iunie n.

La ședința de astăzi s'au prezentat deputații naționaliști în număr aproape complet. *Dep. Dr. Vaida în urma decisiunii clubului nu s'a prezentat la ședință.*

Deschizându-se ședința deputatul Dr. I. Maniu a luat cuvântul și a anunțat violarea imunității deputatului Dr. Vaida și încălcarea regulamentului din partea președintelui camerei Justh.

În expunerile sale deputatul Maniu se referă și la cuvintele președintelui Justh, pe cari le-a spus acesta în culoarele camerei în fața mai multor deputați, după scandalul de Vineri: »Bine ați făcut că l'ați dat afară.« Președintele Justh nu desminte, că a zis aceste cuvinte.

Continuând, deputatul Maniu înfierează în termeni energici purtarea scandaloasă a deputaților majorității și declară că cât timp nu se va da lui Vaida și clubului satisfacția cuvenită, parlamentul e manc și nu poate aduce hotărâri valide. Cere dela președintele Justh, ca să garanteze, că pe viitor nu vor mai obveni în dietă astfel de scene dejositoare ca cea de Vineri.

Președintele Justh refuză orice garanție.

Dep. Maniu presentă apoi o propunere, ca dieta în termin fix să decidă asupra cazurilor de violare a imunității și a încălcării regulamentului, expuse de dânsul.

Punându-se această propunere la vot, majoritatea refuză de-a o primi. Pentru propunerea lui Maniu au votat deputații naționaliști, apoi deputații croați și sași și câțiva deputați populari. Dintre Români guvernamentali dep. Burdea a votat contra, Ciocan pentru propunere.

În decursul vorbirei lui Maniu, a fost mare zgomot. Maniu fu des întrerupt, apostrofat și amenințat de către ceata koșutiștilor.

După votare deputații naționaliști au părăsit sala ședințelor.

Astăzi la oarele 5 p. m. clubul naționalist se întrunește, pentru a lua o deciziune definitivă, în urma refuzului de azi a camerei de a restabili legalitatea în parlament. Comunicat oficial nu se va publica.

Budapesta, 10 Iunie. Eri s'a făcut deschiderea solemnă a muzeului agronomic în prezența Maj. Sale. Ministrul Daranyi a salutat pe Maj. Sa zicând că sub sceptrul său Ungaria a făcut mari progrese pe terenul cultural-economic. Maj. Sa a deschis apoi muzeul, vizitându-l amănunțit împreună cu arhiducele Iosif și exprimându-și înalta sa mulțumire.

Belgrad, 10 Iunie. În urma refuzului, de a renunța la obstrucție încă înaintea repășirii guvernului, ministrul președinte Pasici a prezentat regelui demisiunea cabinetului. În ședința de azi a Skupștinei Pasici a comunicat demisiunea cabinetului, declarând că cu considerare la situația țării, guvernul n'a voit să recomande regelui măsuri mai energice în contra obstrucțiunii. Regele a chemat la sine pe președintele Skupștinei, ca să-i raporteze asupra situației parlamentare.

Paris, 10 Iunie. Mai multe mii de cultivatori și lucrători de vii din sudul Franței au sosit în Sanct-Etienne, aranjând o mare demonstrație înaintea locuiniței ministrului de culte. Au avut loc încăerări între demonstranți și organele siguranței.

Diverse.

Dragostea și automobilismul. Evenimentul s'a petrecut la New-York, America vrând să țină mereu recordul excentricității. Sunt numai vre-o câteva zile de când un bogat negustor din New-York, anume Ludovic Meyer, părăsind pe soția lui legitimă Ada Meyer, răpi pe o prietenă a acesteia, pe d-na Caterina Harkness. Răpirea se făcu cu automobilul, cum e mai firesc la începutul veacului în care trăim. Dar zeul protector al soțiilor legitime nu vru să lase fapta nepedepsită, și automobilul isbindu-se de un obstacol, se sfărâmă. D-l Meyer fu ridicat grav rănit și dus la un hotel din New-York, pe când pe de altă parte d-na Harkness era și ea dusă la domiciliul ei, nu fără să nu fi fost puțin schilodită.

D-na Meyer, femeie robustă și la corp și la caracter, alergă îndată lângă soțul ei pe jumătate mort și îi puse să semneze un angajament pentru publicat imediat în ziare, prin care soțul își exprimă căința lui adâncă, hotărârea lui de a nu mai vedea nici odată pe d-na Harkness și de a trăi ca soț de treabă lângă soția lui legitimă, cu condiția însă dacă »Ada Meyer« îl va găsi demn de a mai fi soțul ei, după o perioadă de încercare de trei luni. Print'o ultimă clauză a acestui angajament, d-na Meyer adaogă un spor la suma pe care i-o dă bărbatul ei pentru cheltuelile casei.

Toate acestea sunt publicate de ziaarele americane în lung și în lat împreună cu portretele celor trei personaje. Și în vremea asta d-l L. Meyer plutește între viață și moarte!

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor respons.interim.: Victor Branisce

Corsete

frânzușești și corsete pentru dame în poziție, specialități de bandaje pentru stomac, pânțec, gradhalter cu prețuri ieftine se capătă la Rappaport B. Strada Porții Nr 16 etajul I.

De vânzare:

O vilă în Elöpatok, care constă din trei corpuri, pe un teren de peste 5000 metri pătrați cu pădure de stejari și brazi.

Amatorii se vor adresa la subsemnatul în București, iar dela Iulie—Septembrie la Elöpatok.

V. N. Orgidan,
Strada pânzari 9.

Produsele Fabricii de mărfuri argiloase din Cristian (tevi de piatră și articole Chamotte) se află de vânzare cu prețuri originale numai în **Depositul din Brașovul-vechiu, Strada lungă Nr. 35, care s'a deschis din 1 Maiu.** (2845. 9-39)

Candidat de avocat.

Subscrisul am lipsă de un candidat de avocat cu praxă foarte bună capabil a conduce cancelaria, lucrând și în cauze mai complicate independent. De sine înțeles în limba maghiară **are să concipieze fluid, și să-o poseadă pe deplin și în graiu viu.** — Locul se poate ocupa pe lângă condițiuni favorabile **imediat.**

Dr. MÁTYÁS LÁZÁR,
ADVOCAT,
Sibiu, Strada Urezeului Nr. 11.

2864,3-3.

Circul Stutzbart.

Astăzi și în fiecare zi
Mare reprezentatie.

Luni, începutul luptelor
internaționale.

Bilete se află de vânzare cu 10%
rabat dela oarele 8 dimineața până
la 7 oare seara la Trafica Domnului
I. VICTOR, Strada Vămii Nr. 30.

Cu toată stima

W. Hoffmann, secretar. (2-3)
B. Stutzbart, director.

Se caută

Un cumpărător de lână,

român, cu cunoștințe temeinice în
materie. Angajament anual cu leafă
și provizion. Garanția este indispen-
zabilă. Se preferă cei-ce cunosc țara
și pe producătorii de lână.

Ofertele să vor adresa direct către

2-3. **Fabrica de postav Azuga.**

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Banca Națională a României.

Situațiune sumară.

1906 20 Maiu.	Acti v	1907 12 Maiu.	1907 19 Maiu.
108.484,051	73594051 Reser. metal. aur 80046423	113.864,003	113.641,423
1.995,105	29890000 " Trate aur 33595000	1.558,207	1.548,364
57.674,840	Argint și diverse monede	81.821,446	87.178,747
25.673,969	Portofoliu Român și străin.	29.549,380	29.482,281
11.999,876	*Impr. contra efec. publice 10198600	11.999,840	11.999,840
14.896,734	" " " in cont-corent 19283681	15.871,054	15.871,054
2.910,324	Fonduri publice	3.259,121	3.259,121
5.770,058	Efectele fondului de rezervă	5.875,548	5.875,648
602,627	Efect. fond. de amort. imob. și mater.	640,054	640,154
746,412	Imobile	663,165	761,217
82.159,682	Mobilier și Mașini de Imprimerie	102.315,667	103.720,017
11.481,094	Cheltueli de Administrațiune	955,500	950,500
18.458,547	Depozite libere	13.591,181	10.002,309
337.853,319	" " & provizorii	21.399,206	22.123,831
12.000,000	Compturi-curente	403.363,372	407.054,506
21.284,642	Compturi de valori	12.000,000	12.000,000
3.158,004	Capital	22.971,453	22.971,453
218.190,690	Fond de rezervă	3.404,192	3.404,192
1.060,301	Fondul amortis. imob. și material	260.442,550	262.663,460
82.159,682	Bilete de Bancă în circulațiune	1.274,010	1.344,884
—	Dobânzi și beneficii diverse	102.315,667	103.720,017
—	Depozite de retras	955,500	950,500
—	" " & provizorii	—	—
—	Compturi curente	403.363,372	407.054,506
337.853,319	Scomptul 5% * Dobânda 5%.		

Sz. 8-907.
kozp. vál.

HIRDET MENY.

Ezennel közhirré tétetik, hogy
a Nagyméltóságú Kereskedelemügyi
m. kir. Miniszter urnak 22920-905.
VII. sz. magas engedélyével a Törcs-
váron évente eddig aug. 8-án és okt.
6-án megtartott országos vásárok
1907. évtől kezdve minden év Au-
gustus 9-én és November 21-én
fognak megtartatni.

Törösváron, 1907 évi Majus
hó 25.

A törösvári községek
központi választmánya.

2-3.

PUBLICAȚIUNE.

Să aduce la cunoștință publică
că cu concesiunea Inaltului Minister
r. u de comerț de sub Nr. 22920
-905. VII. târgurile de țeară ce să
țineau până acum în Bran în 8 Au-
gust și 6 Octobree sau conces să se
țină din anul 1907 începând în 9
August și în 21 Novembre st. n.
în fiecare an.

Bran, în 25 Maiu 1907.

Comitetul central al
comunelor brănene.

„NADLÁCANA”,
Institut de credit și de economii, societate
pe acții în NAGYLAJ (Csanád-m.)

Concurs

pentru ocuparea **postului de
practicant** cu salar anual de 840
coroane și de oficial cu salar anual
de 1200 cor. și tantiemă statutară.

Reflectanții să-și adreseze ofer-
tul direcțiunii institutului „NADLÁ-
CANA” în Nagylak (Csanád-m.) până
inclusive **15 Iunie st. n. 1907**, având
să documenteze că au absolvat școala
comercială, — reflectanții la postul
de oficial, că au și praxă de bancă —
și în fine să se pronunțe, că la even-
tuală alegere, când pot să-și ocupe
postul.

2875,5-4.

Directiunea.

AVIS.

„VATRA” noul institut de
credit din Cluj și a început ope-
rațiunile.

Acoardă credite de **cont curent,**
cambiale și hipotecari pe lângă
condiții favorabile. Primește depu-
neri cu 5%, plătind și darea erarială.

2885,1-3.

Directiunea.

IOSIF NAGY,

BRAȘOV, Calea Gărei (lângă Ramificația Tramvaiului).

Are onorea a recomanda On. Public

Atelierul său de cioplitorie de piatră

și marele deposit de **Monumente sepulcrale**
de marmoră din streinătate și indigenă, lucrate
fin și durabil. Esecutare de mobile din table de
marmoră. Deposit de Granit, Syemit, Lab-
rador, Andesyt și petri de năsip durabile.
Monumente, care se capătă dela 20 cor. până
la 2000 cor. Nicăiri nu se pôte procura mai
ieftine, fiind din mâna primă.

Iau în antreprisă ori-ce fel de lucru de
cioplit piatră la zidiri.

In cas de trebuință a se adresa direct, fără mijlocire de agenți, prin
aceasta să face multă economiă.

(8-0.)

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provêdut cu cele mai
bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot
felul de caractere de litere din cele mai moderne
este pus în pozițiune de a puté esecuta **ori-ce
comande** cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
IN AUR, ARGINT ȘI COLORI.

CĂRȚI DE SCIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

ANUNȚURI.

REGISTRE și IMPRIMATE
pentru toate speciile de serviciuri.

BILANȚURI.

Compturi, Adrese,
Circulare, Scrisori.
Couverte, in tola mărimea.

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI
și RESTAURANTE.

PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE
BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul
tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, în eta-
giul, înderept în curte. — Prețurile moderate. —
Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

Articole de toaletă:

Săpunuri de toaletă, Parfumerie, Eau de cologne,
Pudră, Pomadă, Cremă, Pastă pentru dinți, Apa
de gură, precum și articoli pentru cultivarea pielii,
fabricat strein și indigen. Asortiment bogat, se capătă
cu preț foarte ieftin la

G. EITEL,
Strada Vămei 18.